

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра біології та екології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 7 Екологічний консалтинг

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Екологія»

Спеціальність 101 Екологія

Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №7 від "13" березня 2023 р

м. Івано-Франківськ – 2023

Силабус – це документ, в якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і студента. В ньому представляються процедури, політики, зміст курсу, а також календар його виконання. В силабусі мають бути озвучені вимірювані цілі, які викладач ставить перед своєю дисципліною.

Студент має зрозуміти, чого він/вона зможе навчитися, чим саме може бути корисним цей курс. Силабус окреслює концептуальний перехід від «здобування знань» і «одержання практичних навичок» до компетентностей, що їх може засвоїти студент, вивчаючи цей курс. Силабус включає в себе анотацію курсу, мету (компетентності), перелік тем, матеріали для читання, правила стосовно зарахування пропущених занять. На відміну від робочого тематичного плану і навчально-методичного комплексу дисципліни, силабус створюється для студента.

Форма силабусу розглянута на засіданні НМР університету
Протокол № ____ від «__» _____ 2023 р.

Форма силабусу Затверджена Вченою радою університету
Протокол № ____ від «__» _____ 2023 р.

Розробники силабусу: Мельниченко Г.М. – викладач кафедри біології та екології

Зміст

1. Загальна інформація	4
2. Опис дисципліни	4
3. Структура курсу	5
4. Система оцінювання курсу (зразок)	7
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу	7
6. Ресурсне забезпечення	7
7. Контактна інформація	7
8. Політика навчальної дисципліни.....	8

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Екологічний консалтинг
Освітня програма	Екологія
Спеціалізація (за наявності)	–
Спеціальність	101 Екологія
Галузь знань	10 Природничі науки
Освітній рівень	Магістр
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс / семестр	1/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/developer/course/view/6108

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Навчальна дисципліна «Екологічний консалтинг» належить до обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки ОП «Екологія» другий (магістерський) рівень. Метою вивчення курсу «Екологічний консалтинг» є формування системи теоретичних знань, прикладних вмінь і навичок з використання методичного апарату та інструментарію екологічної діагностики для визначення стану підприємства, що дає змогу надати консультаційні послуги з прогнозування його рейтингу в майбутньому

Метою навчальної дисципліни є оволодіння студентами нормативно-законодавчою базою та формування в них знань та умінь щодо проведення екологічної оцінки проектної документації, будівництва та реконструкції господарських об'єктів, програм і планів розвитку муніципальних утворень та регіонів, розташування виробничого потенціалу, а також методичних підходів до розробки звітів з оцінки впливу на довкілля.

Цілі навчальної дисципліни:

- з'ясувати сутність стратегічної оцінки як інструменту збалансованого (сталого) розвитку;
- засвоїти базові поняття та принципи стратегічної екологічної оцінки (СЕО) і оцінки впливу на довкілля (ОВД);
- набути здатність аналізувати поточний стан довкілля, оцінювати вплив стратегій, планів і програм (СПП) на довкілля, забезпечувати участь громадськості в процесі СЕО та готувати рекомендації щодо запобігання або зменшення екологічних наслідків реалізації СПП;
- набути практичних навичок здійснення процедур оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки.

Компетентності

ЗК02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
 ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
 ЗК04. Здатність розробляти та управляти проектами. ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
 СК15. Здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог.
 СК17. Здатність самостійно розробляти екологічні проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей.
 СК18. Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину

Програмні результати навчання

ПР10. Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту навколишнього середовища.
 ПР13. Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля.
 ПР14. Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах.
 ПР16. Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов.
 ПР20. Володіти основами еколого-інженерного проектування експертної оцінки впливу на довкілля.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Вступ. Екологічний консалтинг як навчальна дисципліна і вид практичної діяльності.	Предмет, об'єкт, завдання дисципліни. Визначення екологічного консалтингу.	Творче завдання (есе), спеціальна дискусія
2.	Тема 2. Процедура екологічної оцінки (ЕО) в світі.	Поняття екологічної оцінки. Мета та завдання проведення екологічної оцінки. Основні принципи ЕО. Застосування ЕО. Результати ЕО. Забезпечення підстав екологічної оцінки. Розвиток систем екологічної оцінки в світі. Стадії розвитку екологічної оцінки. Методики проведення екологічних оцінок в країнах світу та	Спеціальна дискусія, тестові завдання.

		світових банківських установах. Міжнародні зобов'язання України в сфері екологічної оцінки.	
3.	Тема 3. Стратегічна екологічна оцінка(СЕО).	Поняття СЕО. Мета проведення СЕО. Ключові принципи застосування СЕО. Впровадження СЕО в процес розроблення планів і програм. Визначення необхідності проведення СЕО під час розроблення планів і програм. СЕО планів і програм. Перспективи провадження СЕО в Україні	Спеціальна дискусія.
4.	Тема 4. Міжнародні зобов'язання України в сфері оцінки впливу на довкілля.	Оргунська Конвенція, Конвенція Еспо, Угода про асоціацію між Україною та Європейським союзом, Протокол про приєднання України до Договору про заснування Енергетичного Співтворариства.	Спеціальна дискусія
5.	Тема 5. Порядок здійснення оцінки впливу на довкілля.	Визначення необхідності проведення ОВД. Повідомлення про планову діяльність. Громадське обговорення. Підготовка звіту з оцінки впливу на довкілля. Експертні комісії з ОВД. Висновок з ОВД їх зміст, статус і оскарження. Врахування Висновку з ОВД при прийнятті управлінських рішень.	Спеціальна дискусія, тестові завдання.
6.	Тема 6. Участь громадськості в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля.	Законодавче і нормативно-правове забезпечення доступу громадськості до екологічної інформації та урахування громадських інтересів при розробленні і реалізації проектів екологічно небезпечних об'єктів та видів діяльності. Організація	Спеціальна дискусія, тестові завдання.

		громадського обговорення у процесі ОВД.	
7.	Тема 7. Оцінка транскордонного впливу на довкілля	Процедура здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля. Схвалення результатів оцінки транскордонного впливу на довкілля.	Спеціальна дискусія, тестові завдання.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	–
Практичні заняття	35
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		–
Практичні заняття		5		5		5		5		5		5		5				35
Самостійна робота														10				10
Індивідуальні завдання						5												5
Екзамен																	50	50
Всього за тиждень		5		5		10		5		5		5		15			50	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійні презентації (лептоп, проєктор), використання системи дистанційної освіти для проведення тестування.
-----------------------------------	---

Література

1. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017р. №2059-VIII.

2. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20 березня 2018 р. № 2354-VIII.
3. Оцінка впливу на довкілля: можливості для громадськості (посібник) /Є. Алексеева [за заг. ред. О. Кравченко] – Видавництво «Компанія “Манускрипт”» – Львів, 2017. – 36 с.
4. Стратегічна екологічна оцінка: можливості для громадськості (посібник) / С. Шутяк [за заг. ред. О. Кравченко] – Видавництво «Компанія“Манускрипт”» – Львів, 2017. – 28 с.
5. Галушкіна Т. П. Екологічний менеджмент та аудит : Навчальний посібник / Т. П. Галушкіна, Л. М. Грановська, Р. А. Кисельова. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. – 456 с.
6. Кузьменко О. Б. Основи екологічного менеджменту : [навчальний посібник] / О. Б. Кузьменко, В. І. Андреев – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2019. – 160 с.
7. Хом’як О.А. «Екологічний менеджмент і аудит підприємств аграрного сектору»: навчальний посібник для студентів екологічного факультету / О.А. Хом’як, Н.Є. Гриневич, Н.М. Присяжнюк, Ю.В. Куновський, О.Р. Михальський. – Біла Церква, 2018. – 88 с.
- Шлапак Н. С. Екологічний менеджмент: підручник / Н. С. Шлапак, В. С. Волошин, Т. В. Серкутан. – Маріуполь : ПДТУ, 2016. – 205 с.
8. Звіт про стратегічну екологічну оцінку Програми економічного і соціального розвитку Івано-Франківської міської територіальної громади на 2021-2023 рр. / Миленька М.М., Мельниченко Г.М., Різничук Н.І., Клід В.В/ Режим доступ: https://www.mvk.if.ua/uploads/files/54608_8.pdf
9. Екологічний менеджмент підприємства / Ю. В. Білявська // Економіка України. - 2016. - № 4. - С. 104-111.

7. Контактна інформація

Кафедра	Назва, адреса, кабінет, телефон, сайт, електронна адреса
Викладач (і) Гостьові лектори	Галина Мельниченко, к.б.н., викладач
Контактна інформація викладача	Галина Мельниченко halyna.melnichenko@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна	- Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за
------------	---

доброчесність	<p>дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”» https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf.</p> <ul style="list-style-type: none"> - У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання. - В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» - https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf <p>Політика щодо перекладання змістових модулів та оскарження оцінювання</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ліквідація академічної заборгованості, перекладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-TaProvedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-UniversytetuIm.-Vasyliya-Stefanyka.pdf <p>Участь в опитуванні (анкетуванні)</p> <ul style="list-style-type: none"> - По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти
---------------	---

	мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності https://d-learn.pnu.edu.ua/ щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.
Пропуск і занять (відпрацювання)	Студенти зобов'язані відвідувати заняття, незалежно у якій формі вони проводяться (авдиторно, дистанційно, індивідуальний графік навчання). Систематичні пропуски занять, без поважних на те причин, є підставою для недопущення окремих студентів до складання семестрового контролю. Відпрацювання пропусків без поважних причин дозволяється лише за заявою на ім'я декана і набуття чинності відповідного розпорядження. Пропуски занять за поважних причин, підтверджених документально, відпрацьовуються без попередніх узгоджень.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Завдання, які студент виконав пізніше зазначених кінцевих термінів не приймаються і повинні бути відпрацьовані індивідуально. Винятком із цього правила є наявність поважної причини з її документальним підтвердженням.
Невідповідна поведінка під час заняття	Студенти, чия поведінка впродовж одного чи кількох занять не відповідає загальним нормам, встановленим Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, можуть бути тимчасово відсторонені від заняття з подальшим індивідуальним відпрацюванням у позаурочний час.
Додаткові бали	-
Неформальна освіта	Можливість зарахування. Рекомендовані платформи.

Викладач
Мельниченко Г.М., к.б.н., викл.

